

Diplomás Pályakövető Rendszer
2015-ös Hallgatói Motivációs vizsgálat
a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen az **aktív hallgatók** között
2015. augusztus

Készítette: Dr. Varga András

Oktatási Iroda

DPR- referens

Tartalom

Bevezetés.....	3
1. A kutatás módszertana.....	3
1.1. A kérdőív összeállítása.....	3
1.2. Feldolgozás és elemzés.....	4
2. A kutatás eredményei	4
2.1. Az alapsokaság és a minta összetétele.....	4
2.1.1. A válaszolók megoszlása (kar, nem, tagozat, életkor szerint)	5
2.1.2. Családi háttér.....	9
2.2. Kapcsolódás az egyetemhez	9
2.2.1. Az egyetemet megelőző időszak tanulmányai	9
2.2.2. Az aktuális egyetemi tanulmányok.....	11
2.2.3. A hallgatók jövőbeli tanulmányi elképzelései	13
2.3. Nemzetközi tapasztalatok	14
2.3.1. Nyelvismeret.....	14
2.3.2. Külföldi tanulmányok	16
2.3.3. Külföldi munkavállalás.....	18
2.4. Kapcsolódás a munka világához	18
2.4.1. Munkavállalás a tanulmányok mellett	19
2.4.2. Tanulmányok utáni karrier	21
3. A hallgatói motivációs kutatás eredményeinek felhasználási lehetőségei	22

Bevezetés

A TAMOP-4.1.1-08/2/KMR-2009-0001 azonosítási számú *Informatikai eszközökkel támogatott intézményi hallgatói szolgáltatásfejlesztés, vezetői döntéstámogatás* projekt keretében 2010-től elindult a Diplomás Pályakövető Rendszer (DPR) kiépítése a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen. A három jogelőd intézmény (Budapesti Corvinus Egyetem-Közigazgatástudományi Kar, Rendőrtiszti Főiskola, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem), összevonása új kihívásokat jelent a intézményi szintű DPR- Alumni feladatok megvalósítása, az új szervezeti rendszer kiépítése, a legcélszerűbb, legeredményesebb megoldások kimunkálása terén. A DPR- kutatások segítségével képet alkothatunk az Egyetemen aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezők attitűdjeivel kapcsolatban, valamint a végzetek munkaerő- piaci sikereiről is.

Az intézményi DPR lebonyolítását az Oktatási Iroda koordinálja.

1. A kutatás módszertana

A kutatás előkészítése és lebonyolítása négy fázisban zajlott. Elsőként az Educatio Kht. által rendelkezésünkre bocsájtott központi kérdőív blokk mellé létrehoztunk egy intézményi kérdőív blokkot. A második ütemben létrehoztuk - az Educatio Nonprofit Kft. által megadott instrukciók alapján, illetve az intézményi sajátosságoknak megfelelően- a kutatásokban érintettek neptun lista alapján történő alapsokaságát. A harmadik fázisban 2015. április 07-től május 30-ig online kérdőíves vizsgálatot végeztünk a Nemzeti Közszolgálati Egyetem 2014/2015 tanév 2. félévében aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezők körében (nappali és levelező tagozatos, alap és mesterképzésben részt vevők). A vizsgálat online kérdőíves adatfelvétellel történt az UniPoll kérdőívszerkesztő rendszerén keresztül, az anonimitás biztosításával.

1.1. A kérdőív összeállítása

A 2015 évi DPR-hez köthető hallgatói vizsgálat kérdőíve a központi kérdőívblokk volt, amelyet az Educatio Kht. szerkesztésében, amelyben kötelező kérdéskörök szerepelnek. A kérdőív kitöltésének motiválását egy nyereményjáték akcióval segítettük elő, amely sikeresnek bizonyult.

A kérdések túlnyomórészt strukturált jellegűek voltak (Likert- skála típusúak), kis számban fordultak elő nyitott kérdések.

A válaszadói hajlandóság növelése érdekében egy levelet melléeltünk a hallgatóknak a kérdőív linkje mellé amelyben ismertettük a kutatás célkitűzéseit, az eredmények hasznosíthatóságát, illetve a kutatás folyamán heti rendszerességgel küldtünk emlékeztető e-maileket is.

1.2. Feldolgozás és elemzés

- ◆ A kérdőívek feldolgozását és elemzését az SPSS matematikai statisztikai program segítségével végeztük el.
- ◆ A jobb szemléltetés érdekében az adatokat százalékos eloszlásuk alapján mutatjuk
- ◆ A terjedelmi korlátok miatt, a tanulmányban csak a legfontosabbnak ítélt összefüggések ábrázolása található meg
- ◆ Az NKE karainak meghatározásakor az alábbi rövidítéseket alkalmazzuk:
  - NKE RTK - Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar
  - NKE KTK - Nemzeti Közzolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi Kar
  - NKE HHK - Nemzeti Közzolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar.
  - NKE NETK- Nemzeti Közzolgálati Egyetem Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

2. A kutatás eredményei

A kutatások az alábbi területekre fókuszáltak:

- ◆ alapadatok
- ◆ beiskolázás
- ◆ kapcsolódás az intézményhez, egyetemi tanulmányok
- ◆ az intézmény megítélése, hírnév
- ◆ nemzetközi tapasztalatok
- ◆ kapcsolódás a munka világához

2.1. Az alapsokaság és a minta összetétele

A kutatási folyamat elején a legelső feladat az alapsokaság meghatározása volt. Ebben segítséget nyújtott a Központi Tanulmányi Hivatal által összeállított címlista, amelynek alapját a Neptun rendszerből nyerhető adatok jelentették. Az online adatfelmérés sajátossága, hogy a kutatásban részt vevő populáció minden tagjának létező és valós e- mail címmel kell rendelkezni, amely alapvetően meghatározta azt is, hogy mekkora a kutatásban részt vevő alapsokaság. Mindezek ismeretében a kutatás időpontjában az egyetem alap és mesterképzésben részt vevő hallgatóinak száma 5770 fő. Közülük mindenki rendelkezett Neptun elérhetőséggel, így elméleti szinten minden hallgatónak megvolt a lehetősége a válaszadásra. Ennek alapján a 2015 évi hallgatói motivációs vizsgálatban az alapsokaságot 5770 főben állapítottuk meg.

1. táblázat. A vizsgálat reprezentativitása

Karok	Hallgatói létszám (fő)	Válaszadás összes hallgató (fő)	Válaszadás hallgató (%)
NKE KTK	2629	1580	60%
NKE RTK	1839	446	24,2%
NKE HHK	1095	126	11,5%
NKE NETK	207	52	25,1%
Összesen	5770	2204	38,1%

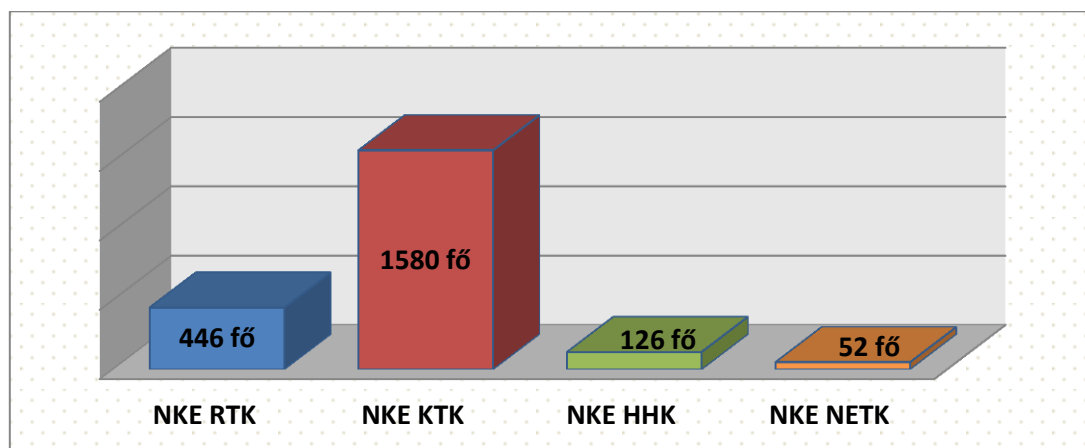
A 2015. évi DPR adatfelvétel az eddigi kutatásokhoz képest magas válaszadói visszajelzéssel párosult. Intézményi szinten 38,1 százalék a választ adó hallgatók aránya, amely köszönhető a relatív hosszú kitöltési határidőnek, a nyereséjének sikerének, és a tudatosabb hallgatói magatartásnak egyaránt.

Az alapsokaság megállapítását követően a következő feladat a visszaérkezett kérdőívek feldolgozása volt. A DPR- kutatások sajátossága a változó válaszadói hajlandóság. Ezzel kapcsolatban alapvetően két tényezőt kell figyelembe venni. Az egyik azoknak az aránya, száma, akik egyáltalán elkezdtek a kérdőív kitöltését. Jelen felmérésben ezek száma 2204 fő (Az alapsokaság 38,1%- a). A válaszadási attitűdök másik dimenziója a kitöltöttség mutatója. A teljes kitöltők száma 1935 fő (33,5%- a az alapsokaságnak) volt.

Az elemzés további részében azoknak a hallgatóknak a válaszai képezik az kutatás eredményeit, akik teljesen kitöltötték a kérdőívet (1935 fő).

2.1.1. A válaszolók megoszlása (kar, nem, tagozat, életkor szerint)

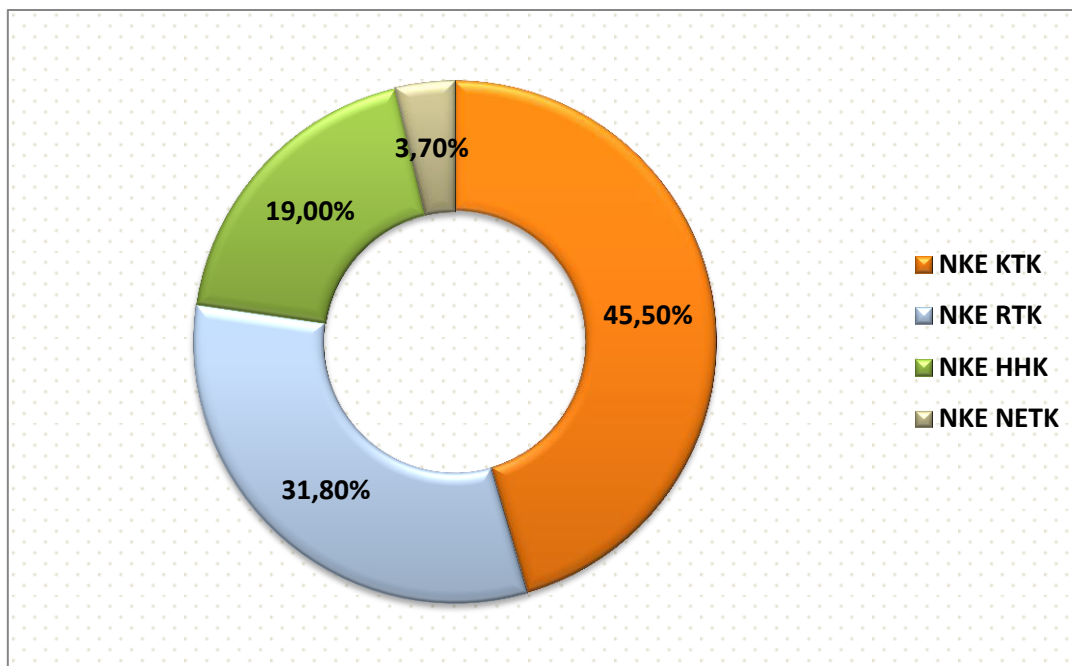
1. ábra. Válaszadói hajlandóság az elérhető hallgatók körében (kari bontás) n=1935

A kérdőívet legnagyobb számban a KTK hallgatói töltötték ki (1580 fő), őket követte az RTK (446 fő), a HHK (126 fő) valamint a NETK (52 fő).

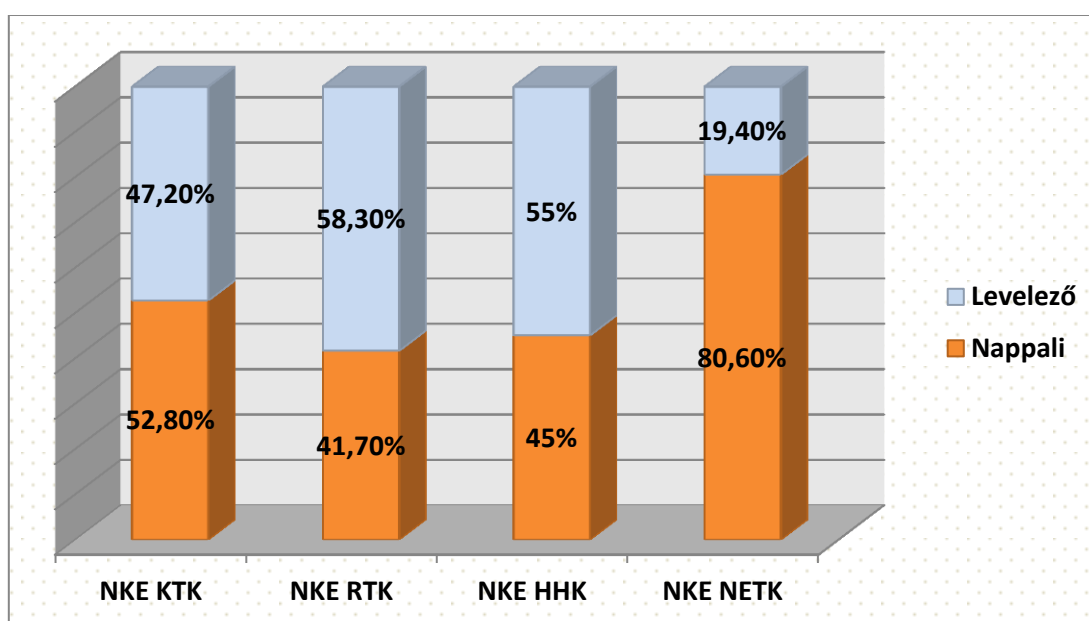
A reprezentatív súlyozást követően a válaszadók karonkénti, tagozat szerinti eloszlása megegyezik a hallgatói alapsokaság megoszlásával. (2, 3 ábra)

2. ábra. A válaszolók karok szerinti megoszlása n=1935

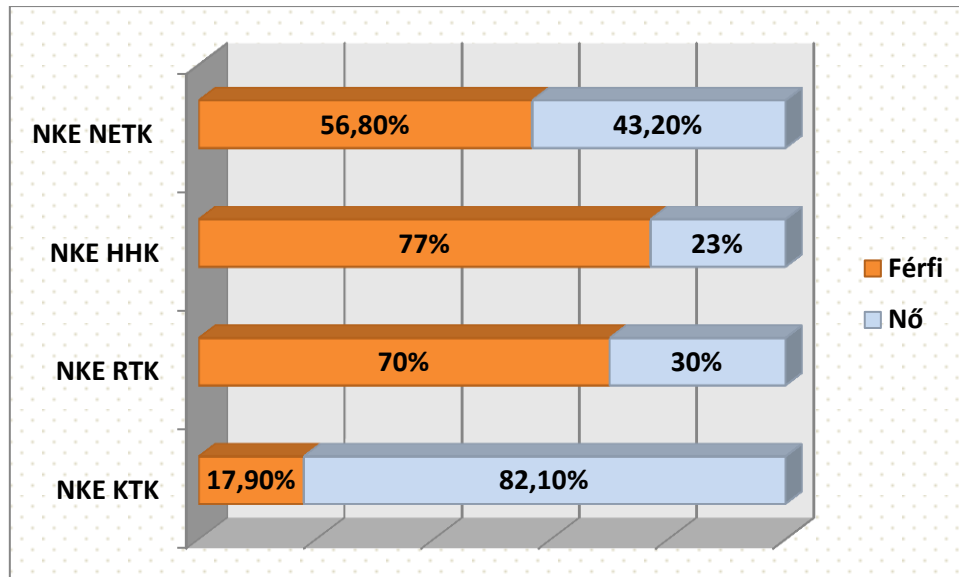
A felsőoktatásban végbemenő szerkezetváltás egyik sajátossága, hogy egyre nagyobb azoknak a hallgatóknak az aránya, akik nem azonnal az érettségit követően kezdik el felsőfokú tanulmányaikat. Az élethosszig tartó tanulás, a munka melletti levelező képzések térhódítása gazdasági racionalitás a hallgató és az esetleges munkáltató részéről egyaránt. Az NKE képzései sok esetben egyediek, nincs alternatívájuk más felsőoktatási intézményben. A RTK-n és a HHK-n valamivel többen vannak a levelező tagozatos diákok, míg az KTK-n és a NETK-n a nappalisok alkotnak többséget. (4. ábra)

3.ábra. A hallgatók tagozat szerinti megoszlása (kari bontás) n=1935

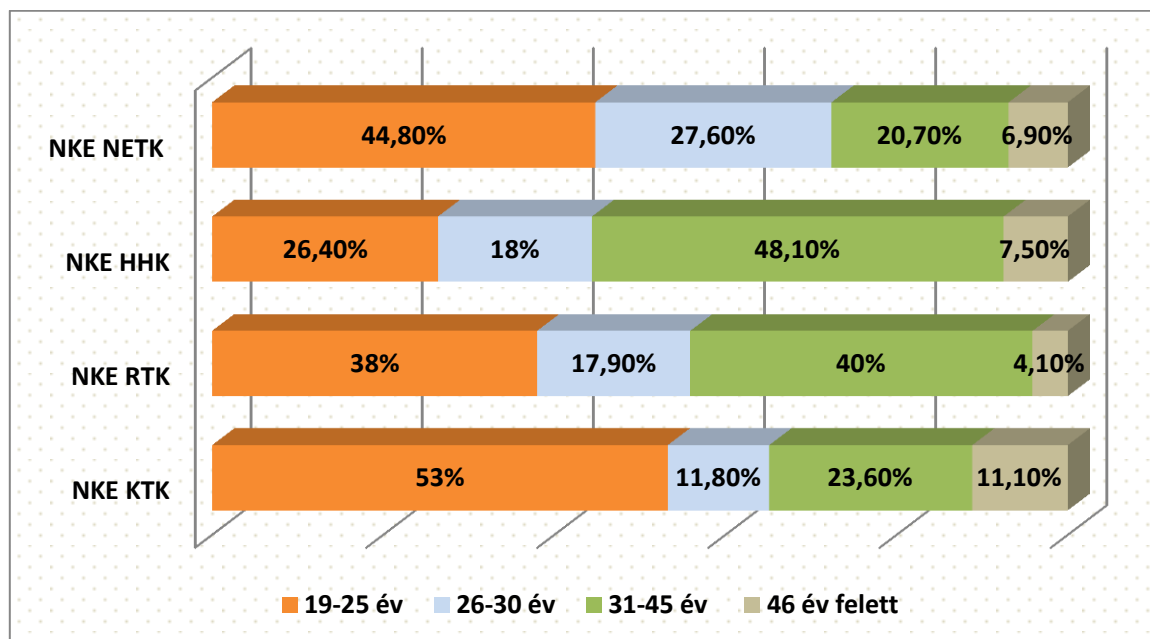
A várható eltérések figyelhetőek meg a hallgatók karokon belüli nemi eloszlásában. A HHK és a RTK karokon belül a férfiak közel háromszor annyian vannak, mint a nők, ugyanakkor a KTK-n belül a női hallgatók többsége jellemző hasonló mértékben. A válaszadásban részt vevő összes hallgatót tekintve a mintában a férfiak fele annyian vannak (32,9%), mint a nők (66,9%).

4.ábra. A hallgatók nemek szerinti megoszlása (kari bontás) n=1935

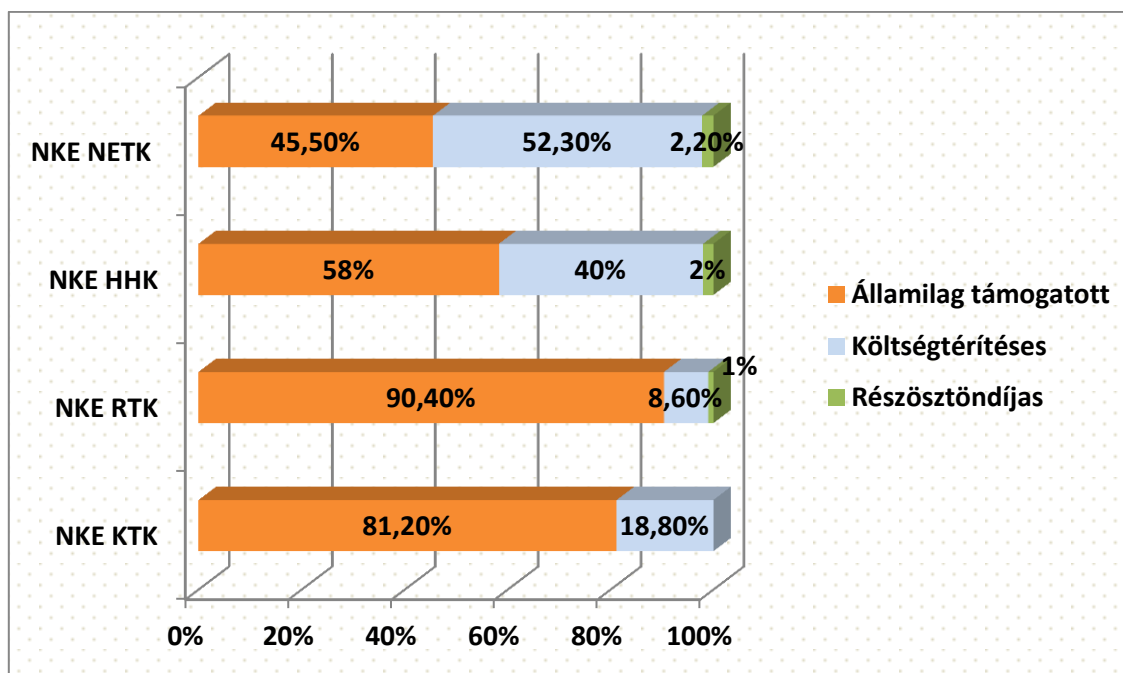

Korösszetételt tekintve a KTK és a NETK hallgatói között arányaiban több a fiatal korosztály képviselője, míg az RTK-n belül a 31-45 évesek fordulnak elő magasabb arányban az egyetemi átlagnál. A karok hallgatóinak csaknem felét a fiatal, közvetlenül érettségit követően az egyetemen továbbtanulók teszik ki.

5.ábra. A hallgatók életkora kategorizálva (kari bontás) n=1935

6.ábra. A hallgatók finanszírozási forma szerinti megoszlása (kari bontás) n=1935

Az Egyetem mintában lévő hallgatóinak négyötöde (80,9%) államilag támogatott képzésben vesz részt. Ezzel nagyjából megegyezik a KTK eloszlása (81,2%), míg az RTK- n még ennél is magasabb arányban (90,4%), a HHK- n (58%) és a NETK- n (45,5%) kisebb arányban végzik tanulmányaikat ebben a finanszírozási formában.

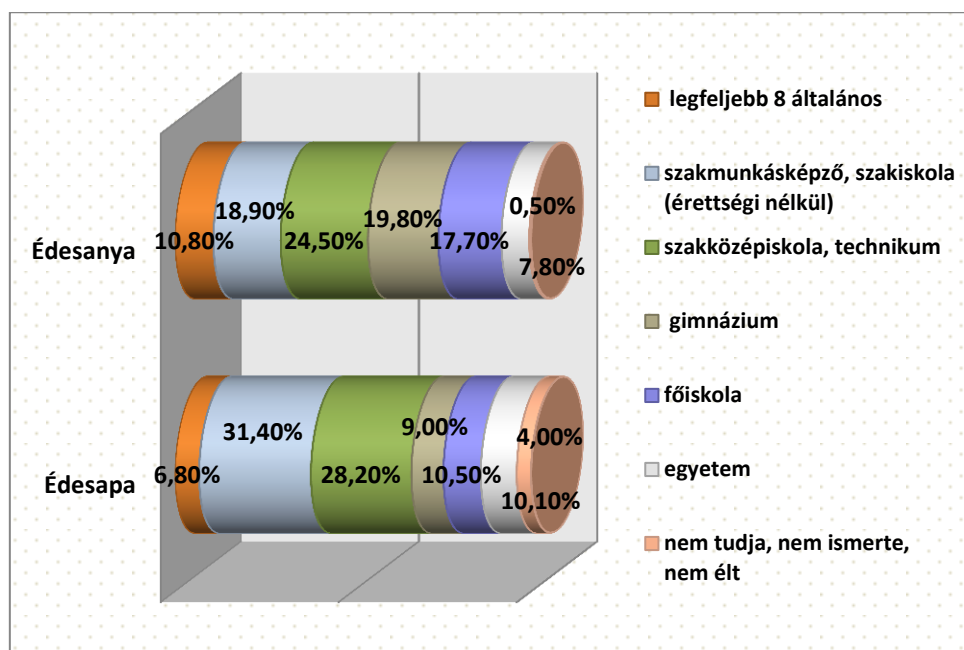
2.táblázat. A hallgatók tanulmányainak kezdési éve (kar, tagozat és finanszírozási forma szerint) (n=1935)

	2007 vagy azelőtt	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Össz.
NKE RTK	0,6%	0%	0,3%	0,5%	1,0%	11,6%	36%	48,2%	1,8%	100 %
NKE KTK	0,1%	0,1%	0,4%	0,4%	3,4%	19,5%	34,8%	40,9%	0,4%	100 %
NKE HHK	1,8%	0%	1,8%	1,8%	9,7%	12,4%	23,0%	48,6%	0,9%	100 %
NKE NETK	0%	4,5%	0%	0%	0%	0%	6,8%	0%	70,5%	100 %
Nappali	0%	0%	0,2%	0,2%	4,4%	25,9%	26,3%	42,2%	0,6%	100 %
Levelező	0,4%	0,2%	0,6%	0,7%	2,1%	8,7%	41,6%	44,9%	0,8%	100 %
Államilag támogatott	0%	0%	0,1%	0,1%	2,4%	17,7%	35,2%	43,8%	0,5%	100 %
Költség térítéses	1,7%	0,6%	1,7%	1,7%	6,9%	15,0%	27,8%	43,1%	1,7%	100 %
Részösztöndíjas	22,2%	0%	0%	11,1%	0%	11,1%	44,4%	11,1%	0%	100%
Összesen	0,3	0,1%	0,4%	0,5%	3,2%	17,2%	33,9%	43,7%	,7%	100 %

2.1.2. Családi háttér

7.ábra. Szülők iskolai végzettsége a hallgatók 14 éves korában n=1935

Az általános iskolai végzettségű szülők esetében nagymértékű felfelé irányuló mobilitásról beszélhetünk arányuk az előző évekhez képest csökkenő tendenciát mutat. A középfokú végzettség az anyák kategóriájában egyenletesebben oszlik el (szakmunkás-szakközép- gimnázium), illetve diplomások is nagyobb arányban vannak közöttük.

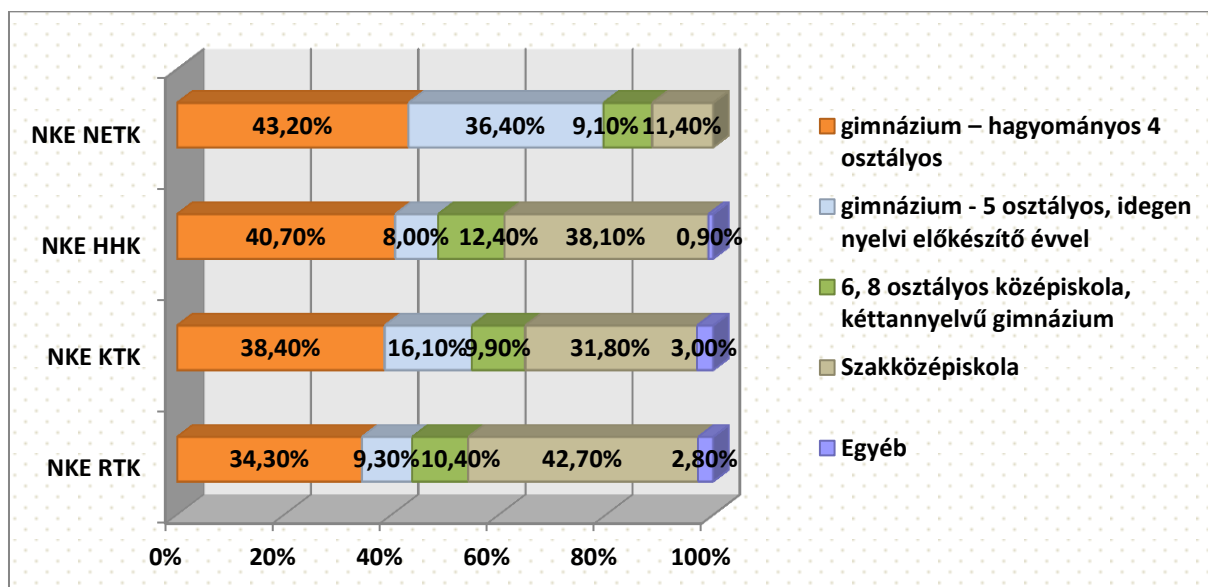
A családi kötődés igen szerény mértékeket mutat, és ezek az eredmények sem szignifikánsak, ennek következtében megállapítható hogy csak kivételes esetekben követi az új generáció a szülei hagyományait a hivatásválasztás tekintetében.

2.2. Kapcsolódás az egyetemhez

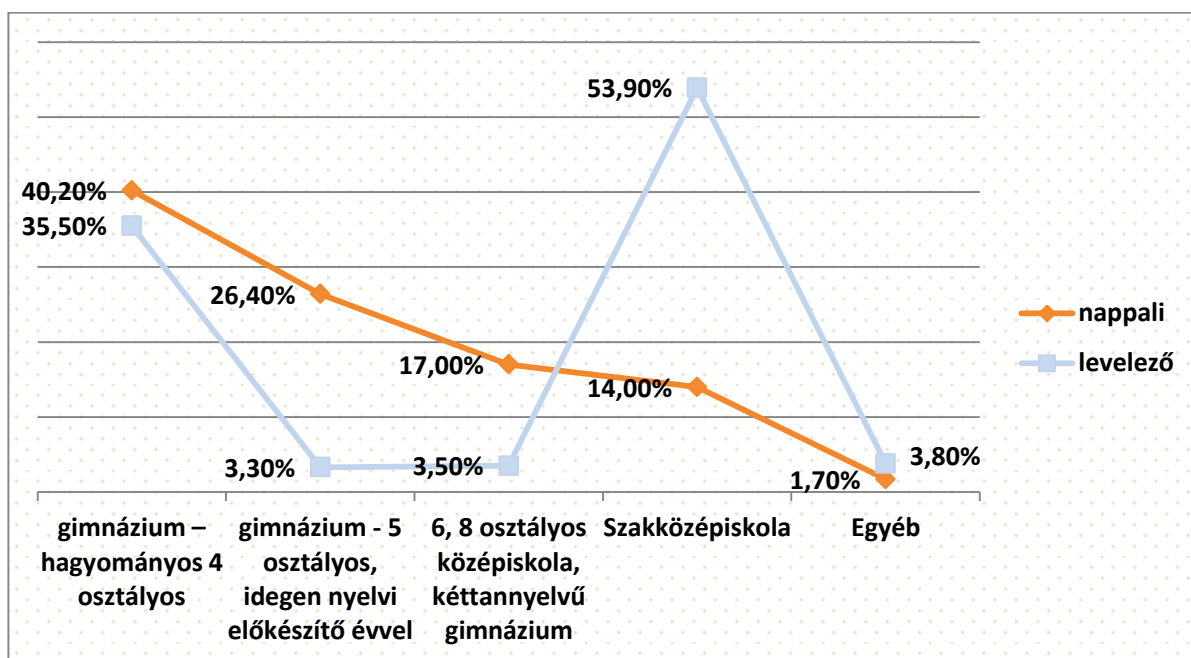
2.2.1. Az egyetemet megelőző időszak tanulmányai

Az aktív hallgatói állomány kétharmadának (62,6%) valamilyen gimnáziumi érettségi bizonyítványa van. Szakközépiskolában a hallgatók harmada 34%-a fejezte be középiskolai tanulmányait. Szakközépiskolai végzettséggel az egyetemi átlagnál többen rendelkeznek az RTK-n (valószínűleg a rendészeti szakközépiskolák miatt), és a HHK-n (talán a Katonásuli program miatt). A NETK szakjai túlnyomórészt a gimnáziumi érettséggel rendelkezőket célozzák meg.

8.ábra. A hallgatók középiskolájának típusa (kari bontás) n=1935

9.ábra. A hallgatók középiskolájának típusa (tagozat szerint) (n=1935)

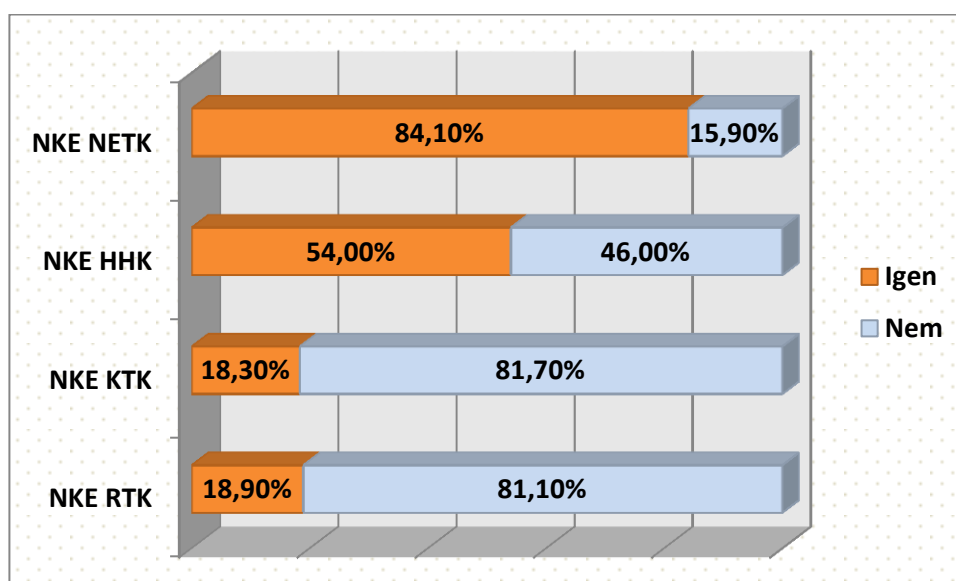

A tagozat szerinti bontás megmutatja, hogy a nappali és a levelezős hallgatók egyetemi tanulmányait megalapozó középiskolai végzettség eltérő szerkezetű. Mindkét tagozat hallgatóira elmondható, hogy a hagyományos négy éves gimnáziumi képzés meghatározó jelentőségű volt a középiskolai éveik alatt. Ugyanakkor a nappali tagozatos hallgatók esetében az öt osztályos idegen nyelvi előkészítő fontos szerepet játszik (26,4%), ugyanez a képzési forma a levelező hallgatók esetében szinte elhanyagolható (3,3%). A 6, 8 osztályos két tanítási nyelvű gimnáziumi tanulmányok (17%) és a szakközépiskolai végzettség (14%) közel hasonló arányban fordul elő, míg a levelező tagozat hallgatóinál ez az arány jelentősen módosul a szakközépiskola felé (53,9%).

2.2.2. Az aktuális egyetemi tanulmányok

A hallgatók közel negyede (22%) már rendelkezik felsőfokú képzettséggel. Ez döntő részben Ba/BSc vagy hagyományos főiskolai képzés során szerzett diploma. Ugyanakkor a karok közötti eltérés jelentős, hiszen a NETK esetében a hallgatók többsége (84,1%) már diplomás, és a HHK esetében is minden második (54%) hallgató rendelkezik felsőfokú végzettséggel. A KTK és az RTK esetében jóval kisebbek ezek a mutatók.

10.ábra. Rendelkezik-e felsőfokú képzettséggel? (kari bontás) n=1935

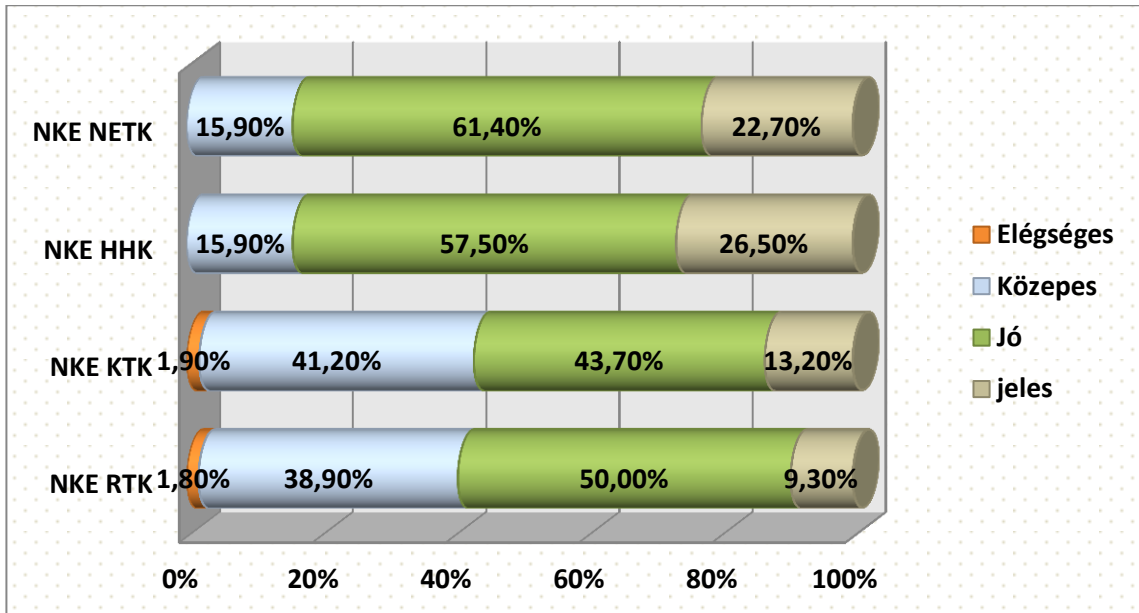
Tagozatonként nem mutatható ki szignifikáns különbség, hiszen a levelezős és nappalis hallgatók között is arányaiban minden negyedik – ötödik diák rendelkezik már diplomával.

A továbbtanulás a pályorientáció fontos kulcsszavai között szerepel az önismeret kifejezés is. Mindez segíti eligazodni a hallgatókat abban a térben, amelyben tanulmányaikat végzik, segít az összehasonlításban, a pozicionálásban. Ez versenyt, motivációt, vagy felismert azonos érdek mentén kialakuló együttműködő közösségeket is létrehozhat. Ezt a közös érdeket, a köz szolgálatának hivatássá válásának kialakulását szolgálják az Egyetemi Közös Modul órái, vagy a társszervek, társhivatások megismerését szolgáló egyéb kezdeményezések. Ezért lényeges azt látni, hogy a hallgatók hogyan ítélik meg saját eredményeiket, illetve milyen egyéb továbbtanulási attitűdökkel rendelkeznek. A hallgatók közel harmada (28,5%) úgy ítélte meg, hogy a tanulmányi eredményei jobbak, mint az évfolyamtársaké, mindössze 4,6 % gondolja azt, hogy sokkal jobban teljesít, mint mások. Magas ugyanakkor azoknak az aránya, akik a többiekhez képest hasonlóan ítélik meg saját teljesítményüket (61,2%).

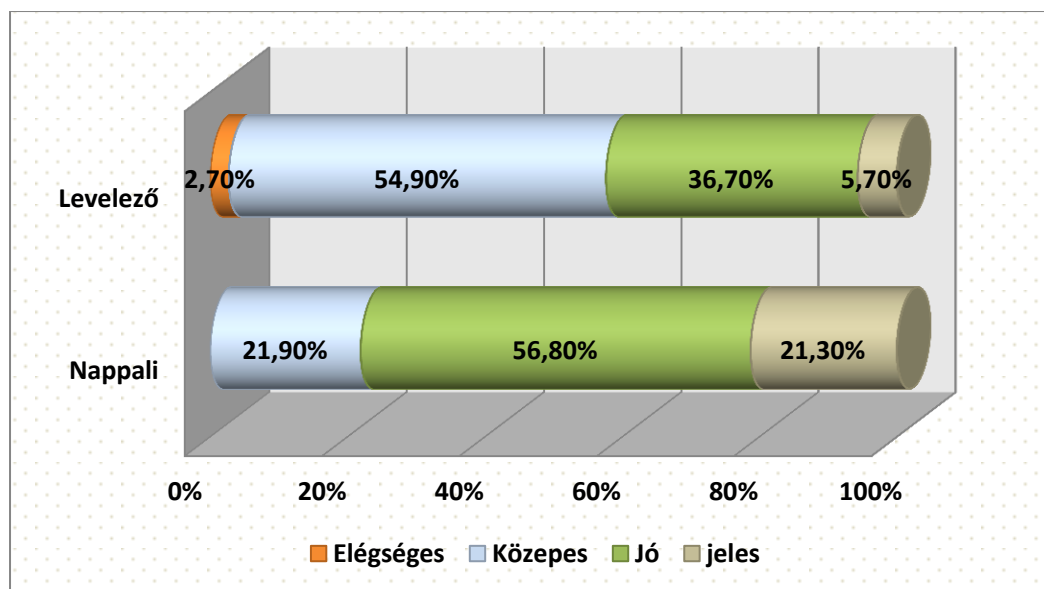
A tanulók átlagos tanulmányi eredményei a karok közötti differenciálásban nagymértékű eltéréseket csak a „jó” osztályzatnál mutat, ez alapján kijelenthető, hogy a tanulmányokhoz való hozzáállás mind a négy karon hasonlóan pozitív attitűdöket feltételez, hiszen mindenhol 10 % feletti azok aránya (az RTK ettől lefelé eltér egy kicsit), akik jeles

tanulók, és 43-61% feletti azon hallgatók aránya, akik jó érdemjeggyel rendelkeznek. A nemek közötti eltérések nem szignifikánsak, viszont a tagozat szerinti eloszlásoknál megfigyelhető, hogy a levelező tagozatos hallgatók rosszabb átlageredménnyel rendelkeznek, mint a nappalisok.

11.ábra. A hallgatók átlagos tanulmányi eredményei (kari bontás) (n=1935)

12.ábra. A hallgatók átlagos tanulmányi eredményei (tagozat szerinti bontás) (n=1935)

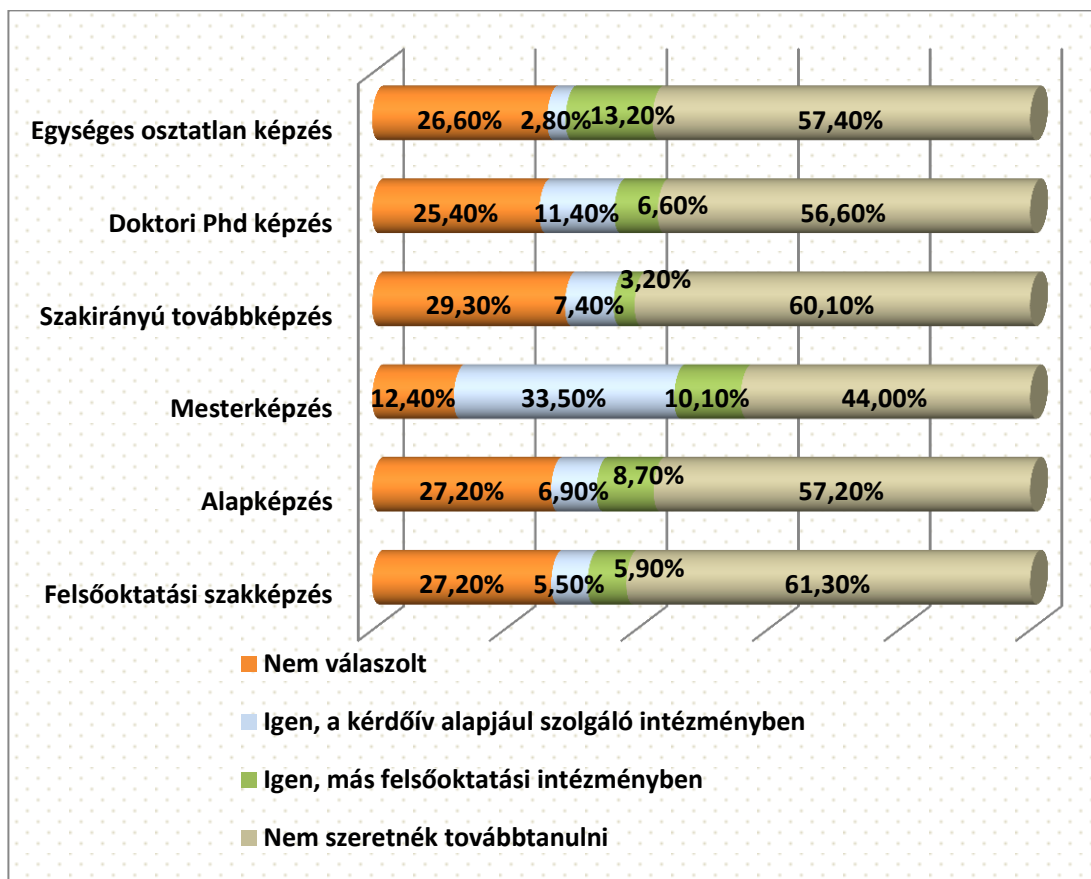
A nappalis hallgatók közül minden negyedik diák (21,3%) jeles tanuló, ugyanez az állítás a levelezősök esetében csak minden huszadik hallgatóra igaz (5,7%). Ugyanakkor a levelezősök 2,7%-a csak az elégséges szintet éri el, míg a nappalisoknál erre nem volt példa.

Jelenleg a hallgatók 2,9 %-a tanul valamilyen egyéb szakon is döntő részben BA/BSc, illetve felsőfokú szakképzésben. Intézményi átlag feletti a NETK-n (9,1%) KTK- n (3,1%) tanuló hallgatók aránya és az míg az átlagtól elmarad a HHK (1,8%) és az RTK (1%), eredménye is. A tagozat szerinti megoszlások ebben a kategóriában is eltérőek, a nappalisok 4,3 %- a más szakon is tanul, ugyanez a levelezősök esetében csak 1,5%.

A továbbtanulás napjainkban kulcskérdéssé vált, még abban az esetben is, ha már valaki rendelkezik valamilyen felsőfokú végzettséggel. Ezért is lényeges, hogy az intézmény hallgatóinak elképzelései ismertek legyenek, hiszen ez egyfajta belső utánpótlást is jelenthet az intézmény számára a hallgatói létszám tekintetében.

2.2.3. A hallgatók jövőbeli tanulmányi elképzelései

13.ábra. A hallgatók továbbtanulási elképzelései (képzések szerint)(n=1395)

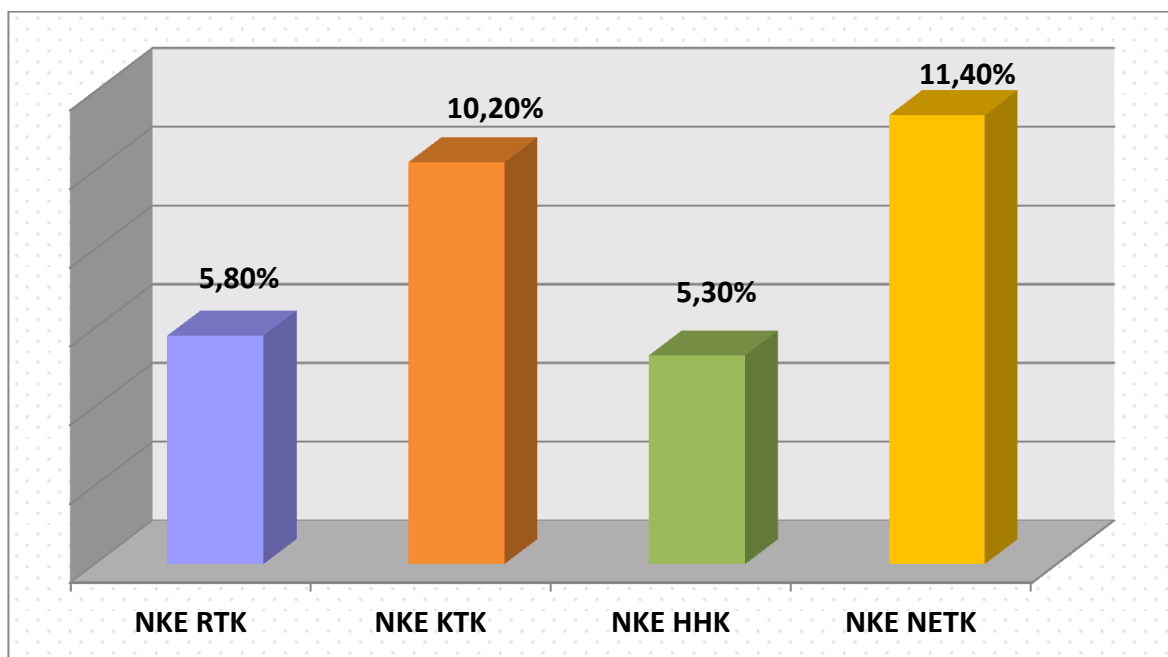

Az egyes képzések választásánál viszonylag magasnak mondható a válaszmegtagadás, amely talán annak tudható be, hogy a hallgató még nem tud egyértelműen állást foglalni a kérdésben. A hallgatók leginkább az egységes, osztatlan képzési formával (57,4%) illetve a felsőoktatási szakképzéssel (61,3%) kapcsolatban fogalmaztak ellenállóan. A leginkább tervezett képzés a mesterképzés. Ezen belül a válaszolók nagy része (33,5%) választaná az egyetem falain belüli képzést, de jelentős azok aránya is, akik máshol próbálnának (10,1%). Mindenképp kiemelendő, és egyben az egyetemen folyó magas szintű szakmai munka elismerése egyben, hogy a hallgatók 11,4 %-a tervezi, hogy a NKE doktori iskolái

közül valamelyikben tanul tovább. A transzparenciára bizonyíték, hogy a karok hallgatói közel azonos mértékben jelölték meg azt a választ, hogy az egyetem valamelyik doktori iskolájában szeretnék folytatni tanulmányaikat.

Az egyetemi tanulmányok finanszírozására a hallgatók 9%-a a diákhitelt választotta. Az egyetemi átlagtól eltérnek az egyes karok eredményei, a HHK és az RTK hallgatói kisebb arányban, míg a KTK és NETK hallgatói nagyobb arányban vették igénybe ezt a lehetőséget.

14.ábra. A diákhitelt igénybe vevő hallgatók aránya (kari bontás) n=1935

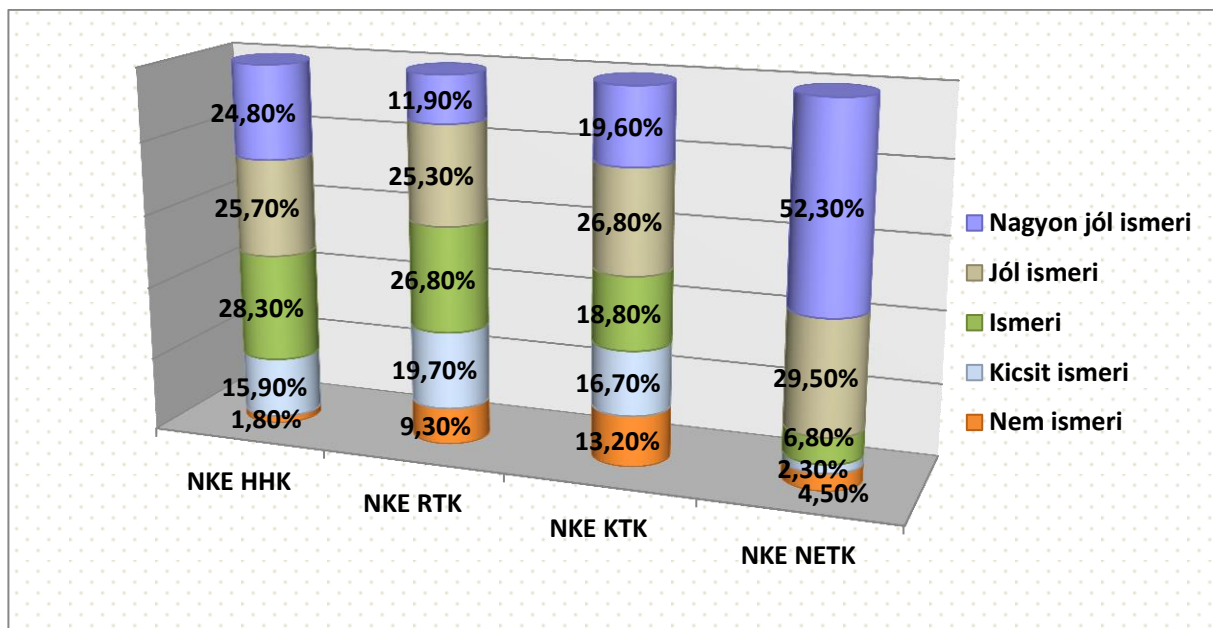
2.3. Nemzetközi tapasztalatok

Ez az alfejezet röviden összefoglalja a hallgatók nyelvtudását, külföldi tanulmányaik és munkavégzésük tapasztalatait. A kérdések elsősorban arra irányulnak, hogy milyen nyelvismerettel rendelkeznek, illetve külföldi tanulmányútjaik alkalmával milyen tapasztalatokat gyűjtöttek. Napjaink nélkülözhetetlen eleme az idegen nyelvek bizonyos fokú ismerete, így a képzések alatt tett külföldi tanulmányutak különösen felértékelődhetnek, és növelhetik a hallgatók versenyképességét a munkaerő- piacon.

2.3.1. Nyelvismeret

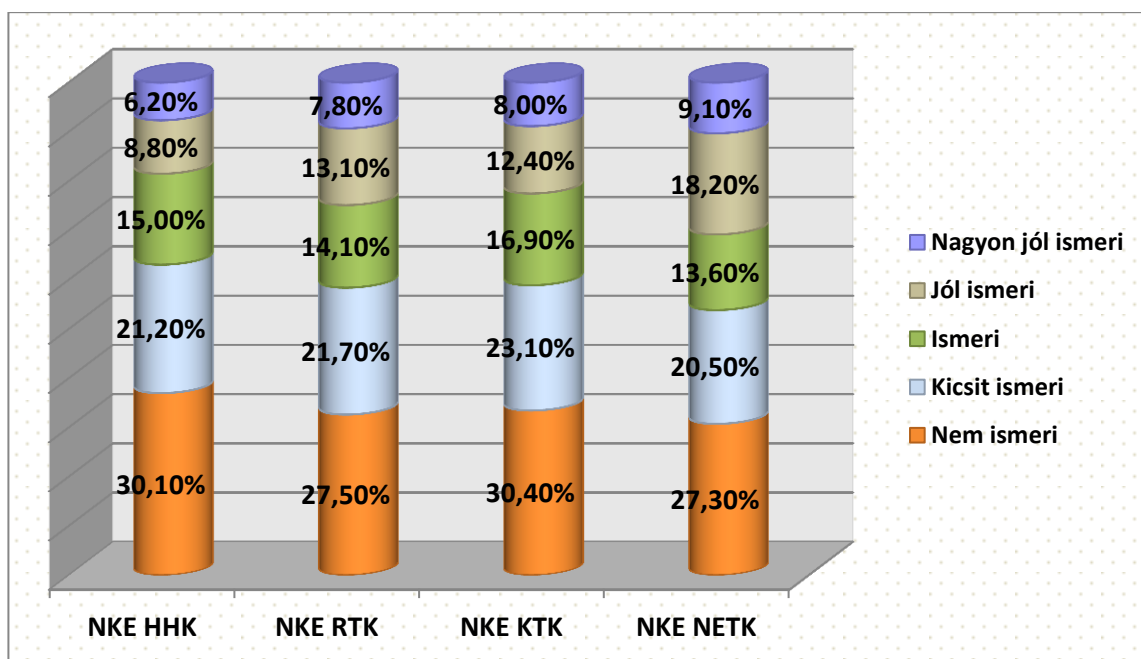
Az angol nyelv valamilyen szintű ismerete mára szinte elengedhetetlennek tűnik. Az egyetem hallgatói is ezt beszélik a legnagyobb arányban, bár eltérő szinten. A két ellenpólust, a nyelvet egyáltalán nem illetve a nagyon jól beszélők képezik. HHK hallgatói között a legkisebb azok aránya, akik egyáltalán nem ismerik ezt az idegen nyelvet (1,8%), míg az NETK-n tanulók fele felelte azt, hogy nagyon jól ismeri (52,3%).

15.ábra. Az angol nyelv ismerete (kari bontás) (n=1935)

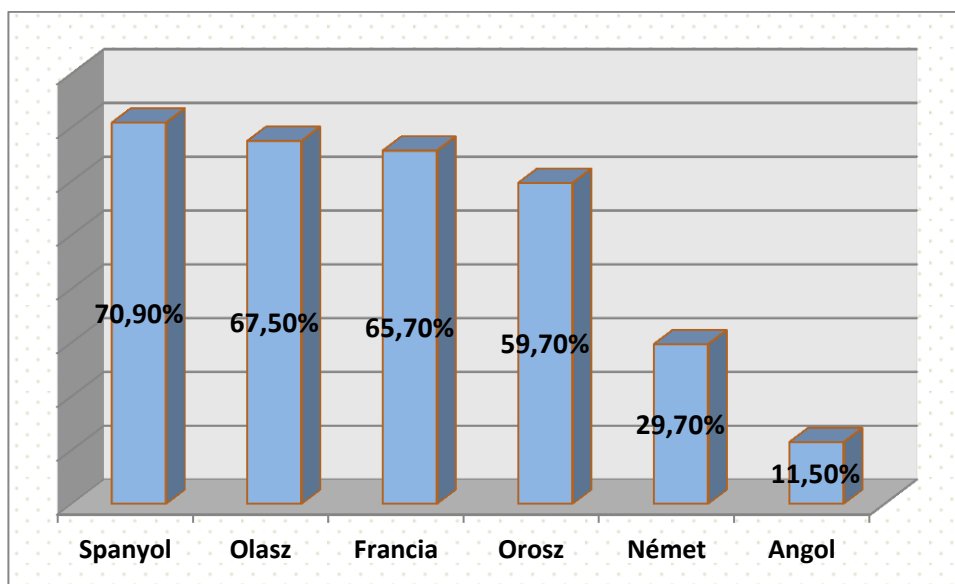

A német nyelvet már nagyságrendileg kevesebben ismerik, mint az angolt, hiszen mind a négy kar hallgatói közel azonos arányban választották azt a válaszlehetőséget, hogy nem ismeri a nyelvet (27,3%-30,4%). A legjobb nyelvismerők a német esetében is a NETK- s hallgatók. Összességében elmondható, hogy a karok közötti német nyelvtudás tekintetében mértékadó különbségek nem fedezhetőek fel, hasonló tendencia mentén rajzolódna ki az eloszlások.

16.ábra. A német nyelv ismerete (kari bontás) (n=1935)

17.ábra. Hallgatói nyelvismeret hiánya az alábbi nyelvek vonatkozásában (n=1935)

Az angol és német nyelv egyértelműen uralja az egyetem hallgatóinak nyelvi orientációját. A többi világnyelv ismeretének hiánya közel azonos eredményeket mutat (59,7% - 70,9%). Az egyéb háttérváltozókat megvizsgálva arra a megállapításra jutunk, hogy az orosz nyelv már nem számít kakukktójasnak a többi nyelvhez képest. A nappalis hallgatók szignifikánsan jobban ismerik az itt felsorolt nyelveket, ez alól csak az orosz nyelv a kivétel, ott kiegyenlítődnek az eloszlások. (az idősebb korosztály hatása). A nemek tekintetében ugyanez a helyzet, minden nyelv esetében szignifikánsan a nők rendelkeznek magasabb szintű nyelvtudással. Ugyanakkor folyamatos tendenciák is megfigyelhetők, mert a tavalyi év kutatása is ugyanilyen sorrendet eredményezett, igaz némileg eltérő arányokkal.

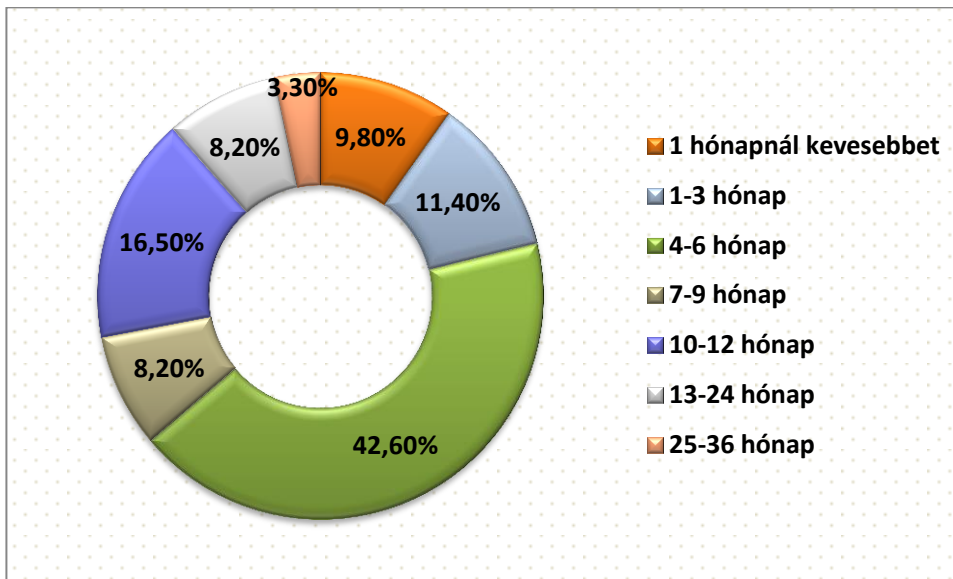
A hallgatók közül 14,8% beszél a fentiekén kívül idegen nyelvet (eszperantó, kínai, finn, arab, horvát, latin, szlovák, török, román, lovári, ukrán, szerb, svéd stb...).

2.3.2. Külföldi tanulmányok

A kérdőívre válaszoló hallgatók felsőfokú tanulmányaik alatt igen csekély mértékben folytattak tanulmányokat külföldi egyetemeken. A megkérdezettek mindössze 3,7 %-a válaszolt igennel erre a kérdésre. Többségük egy alkalommal élt ezzel a lehetőséggel. A kint tartózkodás ideje már nagyobb változatosságot mutat, hiszen 1 hónaptól 36 hónapig terjedő időszakot is magába foglalhatott. A legjellemzőbb külföldi tanulmányi idő a 4-6 hónap közötti, ami egy szemeszternek felel meg.

18.ábra. Külföldi tanulmányok ideje (n=61)

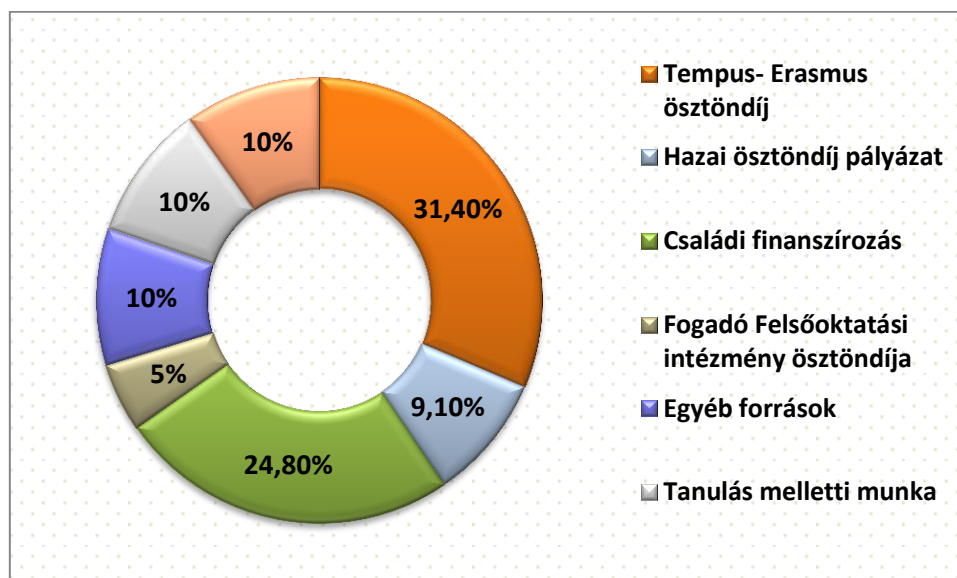

A nemek közötti eltérések nagyon csekélyek. E szerint a férfiak valamivel nagyobb arányban (3,7%) vesznek részt külföldi tanulmányi utakon, mint a nők (3,6%), de hosszabb időt töltenek külföldön (eredmény sem szignifikáns). A karok között a NETK hallgatói vezetnek toronymagasan, hiszen 18,2%-k tanult már külföldön. Őket követi a HHK (5,3%) a KTK (3,5%), majd az RTK (2,3%).

A legnépszerűbb fogadó országoknak Németország, Franciaország, Ausztria, Lengyelország és Olaszország bizonyult.

A külföldi tanulmányi utak finanszírozására több lehetőséget kerestek a hallgatók. A legnépszerűbbek a különböző ösztöndíjak voltak, de egyéb források is rendelkezésre álltak.(25. ábra)

19.ábra. Külföldi tanulmányok forrása (n=121)

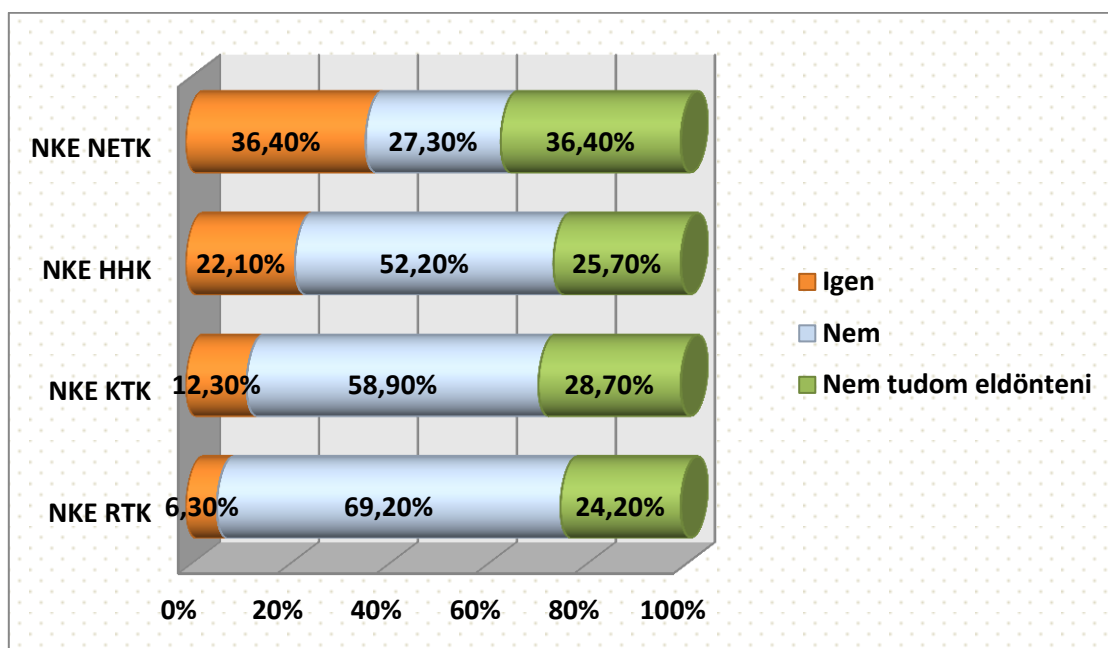

2.3.3. Külföldi munkavállalás

A külföldi tanulmányok mellett a tapasztalatszerzés fontos forrása lehet a külföldi munkavállalás. Napjaink egyetemi ifjúsága között már egyre természetesebb, hogy egy- két szemeszter idejére megszakítják a tanulmányaikat, és az így nyert időt külföldi munkavállalásra fordítják. Ennek alapvetően kettős oka van, egyrészt az elmaradhatatlan nyelvvizsga, illetve a vonzó anyagi feltételek. A külföldi munkavállalásra készíthetne fel a a külföldi szakmai gyakorlat, ami ennek ellenére nem igazán elterjedt a hallgatók között, mindössze 1,8% felelte azt, hogy rendelkezik ilyennel. Ennek ellenére viszont a felsőoktatási végzettség megszerzését követően minden tizedik (12,2%) diák tervezi, hogy külföldön vállal állást, illetve minden negyedik (27,8%) nem tudja eldönteni.

A karok között jól kirajzolható eltérések húzódnak meg. A NETK részéről a legnagyobb azon hallgatók aránya, akik külföldön szeretnének munkát vállalni (36,4%), ez összhangban van azzal, mely szerint a nyelvtudás is ezen a karon a legmegalapozottabb. A HHK hallgatóinak magas aránya(220,1%) a külföldi munkavállalásnál elsősorban a misszióknak köszönhető. A KTK és a RTK hallgatóira kevésbé jellemző attitűd a külföldi élet.

20.ábra. A végzettség megszerzését követően tervez-e külföldi munkavállalást?(kari bontás) n=1935

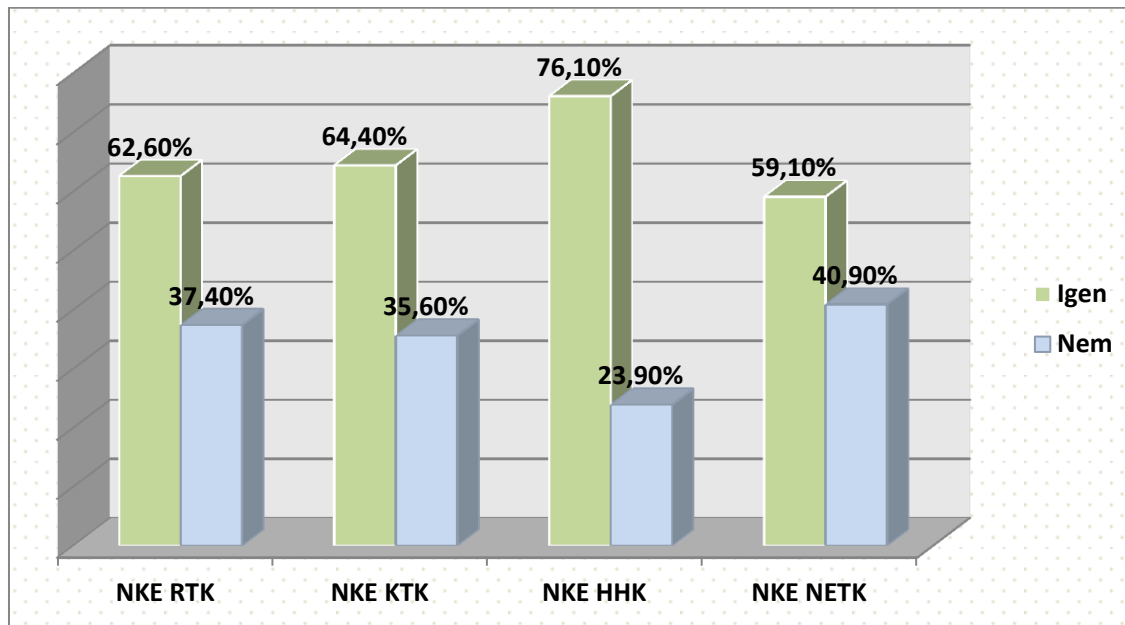

2.4. Kapcsolódás a munka világához

Minden felsőoktatási intézmény számára lényeges, hogy beható ismeretekkel rendelkezzen a munkaerő- piac igényeiről, ennek tudatában, erre érzékenyen reagálva készítse fel hallgatóit a munka világára, és adjon nekik naprakész szakmai ismereteket. Ebben a fejezetben megvizsgáljuk, hogy hallgatóink tanulás melletti munkavállalása milyen jellemzők mentén írható le, milyen szakmai tapasztalatok birtokában kerülnek ki a munkaerő- piaci versenyhelyzetbe.

2.4.1. Munkavállalás a tanulmányok mellett

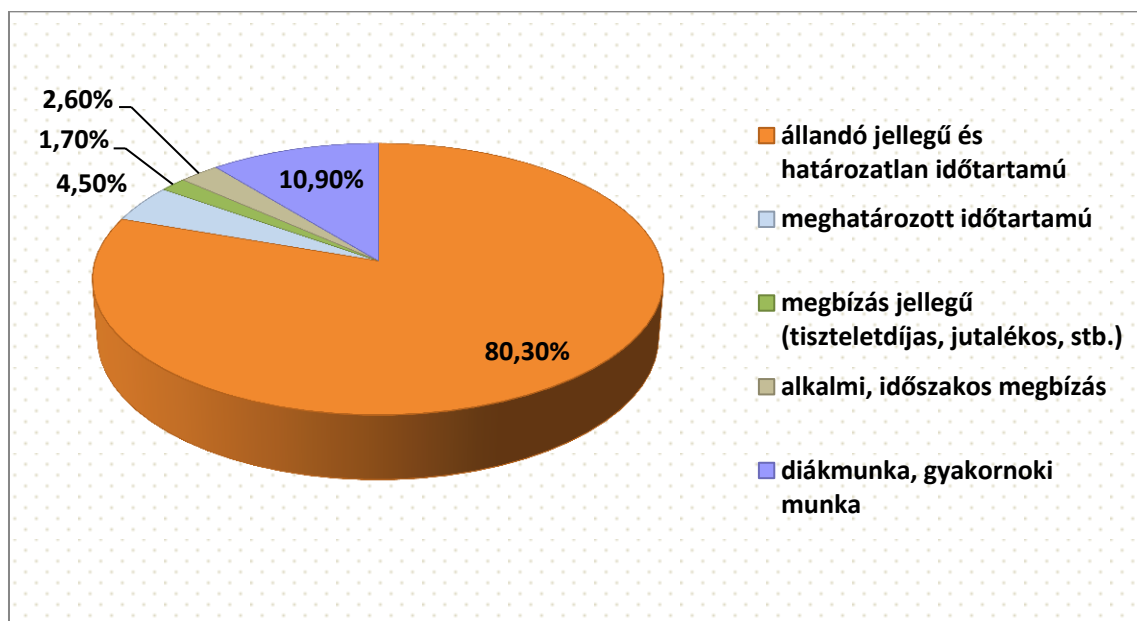
21.ábra. Jelenleg dolgozik a hallgató? (kari bontás) (n=1935)

Az intézmény aktív hallgatóinak több mint, kétharmada (64,6%) dolgozik rendszeresen valamilyen formában, amely nagyon magasnak tűnik. Az átlagos eredményhez közelít a KTK és az RTK eloszlása, míg az HHK meghaladja azt, a NETK alacsonyabb szinten marad.

A jelenleg dolgozó hallgatók munkaviszonyának jellegét tekintve dominál az állandó jellegű és határozatlan időtartalmú munkaviszony (80,3%). Egyetemi hallgatókra jellemző módon a diákmunka következik (10,9 %), majd a meghatározott időtartalmú (4,5%), az alkalmi munkalehetőség (2,6%), és a megbízás jellegű (1,7%). A munkaviszony jellegében a határozatlan tartalmú munkaviszony dominanciája mögött az áll, hogy a levelezős hallgatók elsősorban ebben a formában dolgoznak. Amennyiben csak a nappali tagozatos hallgatókat vizsgáljuk, akkor megállapítható, hogy teljesen eltérő szerkezeti felépítés jellemzi az ő tevékenységformájukat, a diákmunka átvette a vezető szerepet (52,5%)

22.ábra. A jelenleg dolgozó hallgatók munkaviszonyának jellege (n=1241)

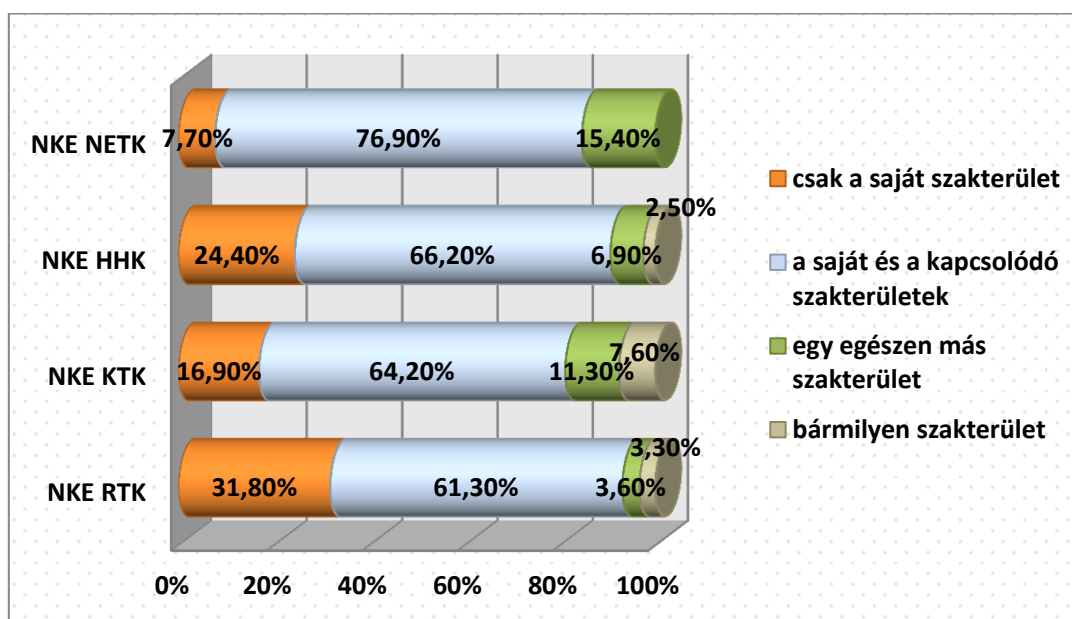

A jelenleg, tanulmányaik mellett is dolgozó hallgatók nagy többsége elsősorban főfoglalkozású dolgozónak tekinti magát, aki tanul is a munkája mellett (84,2%), míg az önmagukat inkább diáknak identifikálók aránya (15,8%). Ennek az aránytalanságnak a háttérében a levelezős hallgatójuk nagy aránya áll. Ugyanezzel magyarázható, ha a karok szerinti megoszlást vizsgáljuk meg. Minél nagyobb az adott karon belül a nappali hallgatók aránya, annál magasabb arányban határozzák meg magukat elsősorban diáknak a hallgatók.

A tagozat szerinti eredmények mindezt intézményi szinten is alátámasztják, hiszen a nappali tagozatos, jelenleg is dolgozó hallgatók több mint kétharmada (61,8%) elsősorban diáknak tekinti magát. Ezzel szemben a levelező tagozatos hallgatók között ennek nagysága elhanyagolható (1,8%).

23.ábra. Milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg leginkább ennek a munkának?

(kari bontás) (n=1241)

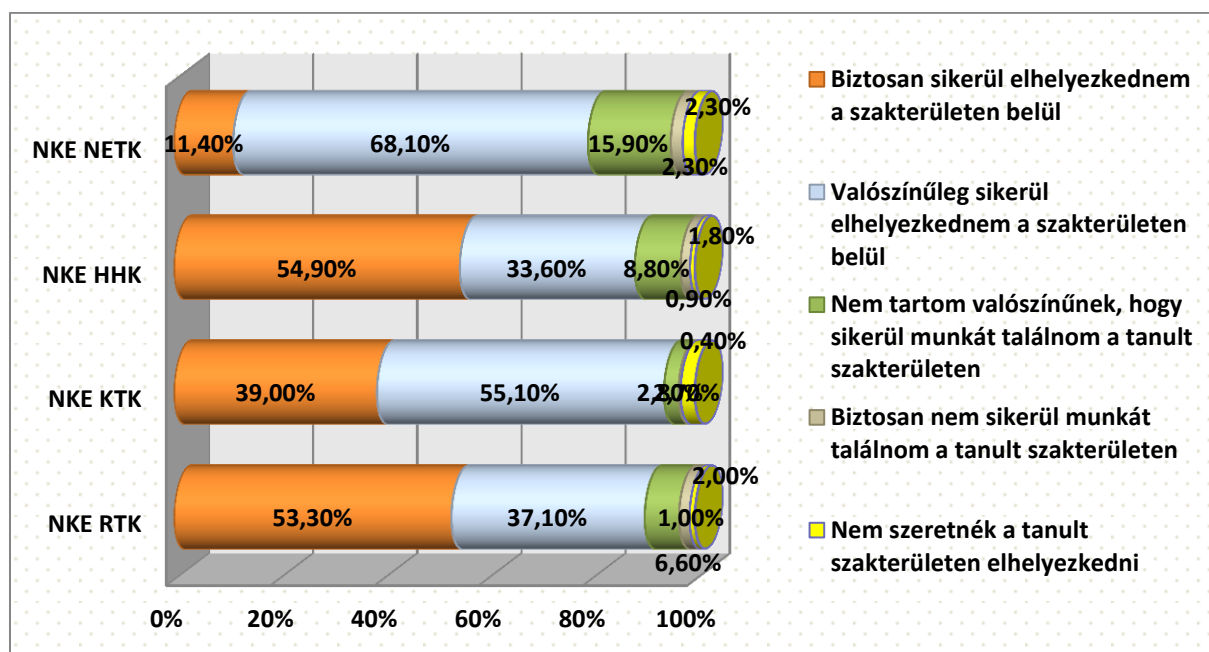

Az RTK hallgatói azok (31,8%), akik a leginkább hasznosítani tudják a tanulmányaik alatti munkavégzés tekintetében a saját szakjuk által biztosított szakmai. Szintén ők azok, akik általában olyan tevékenységet folytatnak, amely valamilyen formában kötődik a szakmai ismereteikhez (93,1%). A KTK hallgatói (7,6%) nagyobb arányban próbálják ki magukat bármilyen szakterületen (diákmunka). A NETK hallgatóinak sokoldalúságát bizonyítja, hogy minden hetedik hallgatjuk (15,4%) egy egészen más szakterületen dolgozik, mint amire a tanulmányai predesztinálnák. Összességében elmondható, hogy a diákok nagy része próbál a saját szakterületén belül, vagy ahhoz kapcsolódó szakterületen munkát vállalni, ennek egyik magyarázó tényezője lehet, hogy az NKE-n piacképes tudás sajátítható el.

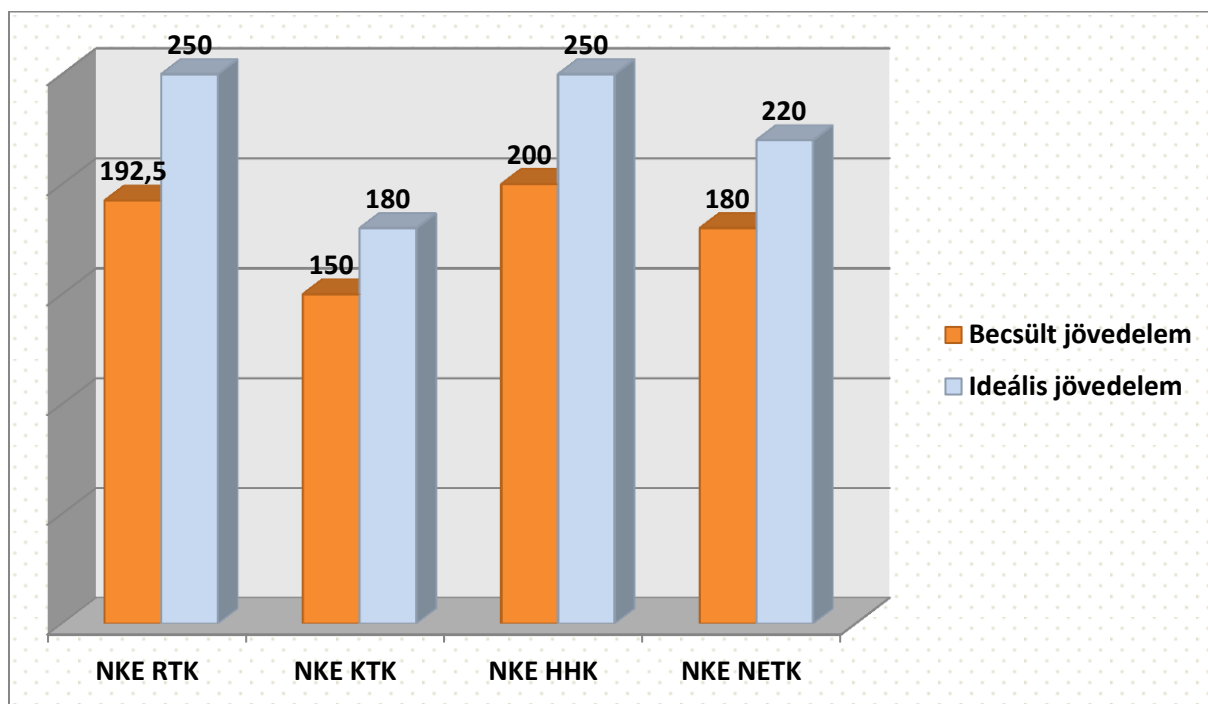
2.4.2. Tanulmányok utáni karrier

A hallgatók alapvetően optimisták a jövőbeli elhelyezkedési esélyeiket illetően, és meg vannak elégedve a saját szakmai lehetőségeikkel, hiszen elenyésző arányban (2,2%) mondták azt, hogy más szakterületen próbálnák ki magukat. Nagyjából minden huszadik hallgató kételkedik abban, hogy sikerülne a saját szakmájában munkát találnia (5%). A karok szerint tapasztalható némi eltérés, a HHK és KTK hallgatóinak több mint fele (54,9%- 53,3%) biztos abban, hogy el fog tudni helyezkedni a saját szakterületén, a valószínűsítők aránya ennél nagyobb. A másik póluson helyezkednek el azok a hallgatók, akik kevesebb reményt fűznek a tanult szakmájukban való érvényesüléshez. Ez az arány a NETK hallgatói között a legmagasabb (15,9%).

24.ábra. Mennyire tartja valószínűnek a diplomájának megfelelő szakterületen belüli elhelyezkedést?
(kari bontás) (n=1935)

25. ábra. Frissdiplomások havi nettó keresetének becslése (ezer ft), valamint az Ideálisnak tartott havi nettó kereset mértéke (ezer ft) (n=1935)¹

A diplomás munkavállalók számára a szakmai sikeresség mellett az egzisztenciális biztonság a legfontosabb tényező. A hallgatók adatainak vizsgálatok feltűnik, hogy elég nehezen kezelhető adatsorok jöttek létre. A szórás nagysága miatt nehéz ezt a becslést értelmezni. Ugyanakkor a tendenciák hasonlóak, minden kar esetében magasabb kereset tartanak ideálisnak a hallgatók, mint amennyit megbecsültek.

3. A hallgatói motivációs kutatás eredményeinek felhasználási lehetőségei

A DPR hallgatói motivációs vizsgálatok lehetőséget teremtenek arra, hogy felmérjük, a hallgatóink hogyan vélekednek egyetemünkről, a képzésekről, oktatóikról, a szakmai-szabadidős- infrastrukturális lehetőségekről. Véleményeik alapján betekintést kapunk a képzésekkel szemben támasztott elvárásaikról, továbbtanulási terveikről, szakmai tapasztalatukról, a munka világával való kapcsolatukról. Ezek segítségével feltérképezhetjük a jövőről kialakított elképzeléseiket.

A kérdőívek feldolgozása után kapott eredmények és adatok elemzése hasznos információt szolgáltat azoknak a csoportoknak, akik az intézménnyel kapcsolatba kerülnek.

A 2015-ös kutatás főbb eredményei:

1. Az online felmérés során, **intézményi szinten az eddigi legmagasabb válaszadási arányt** sikerült produkálni (38,1%).

¹ az adatok középérték mutatói közül a nagy szórás miatt a mediánt használtuk.

2. A kutatás az egyetem **nappali** és **levelező** tagozatos, **alap-** vagy **mesterképzésben** részt vevő hallgatóira terjedt ki.
3. A **válaszadási hajlandóság** tekintetében mindhárom –előző tanévben is meglévő - kar esetén növekedés tapasztalható az előző évihez képest.
4. Korösszetételt tekintve a NETK és a KTK mondható a „fiatalabb” hallgatói összetételű karoknak, míg a **RTK** és a **HHK** a **31- 45** évesek között dominál.
5. Az Egyetem mintában lévő hallgatóinak **négyötöde** (80,9%) **államilag támogatott** képzésben vesz részt. Ezzel nagyjából megegyezik a **KTK** eloszlása (81,2%), míg az **RTK-** n még ennél is magasabb arányban (90,4%), a **HHK-** n (58%) és a **NETK-** n (45,5%) kisebb arányban végzik tanulmányaikat ebben a finanszírozási formában.
6. **Az édesanyák 24,5%-a, míg az édesapák 20,6%-a diplomás.**
7. Jellemző **dinasztikus tendenciák nem alakultak ki** egyik karon sem. A **HHK** hallgatói 89,9 %-nak, a **RTK** hallgatói 85%-nak, míg a **KTK** hallgatói 87 %-nak a **NETK** hallgatói 90,4%-nak nincs a szülője vagy nagyszülője között olyan személy, aki hasonló foglalkozású lenne.
8. A hallgatók összetételének tagozat (nappali, levelező) szerinti bontása megmutatja, hogy a nappali és a levelezős hallgatók egyetemi tanulmányait megalapozó **középfelsőfokú végzettség eltérő szerkezetű.** Mindkét tagozat hallgatóira elmondható, hogy a **hagyományos négy éves gimnáziumi** képzés meghatározó jelentőségű volt a középfelsőfokú éveik alatt. Ugyanakkor a nappali tagozatos hallgatók esetében az **öt osztályos idegen nyelvi előkészítő** fontos szerepet játszik (26,4%), ugyanez a képzési forma a levelező hallgatók esetében szinte elhanyagolható (3,3%). A **6, 8 osztályos két tanítási nyelvű gimnáziumi** tanulmányok (17%) és a **szakközépfelsőfokú végzettség** (14%) közel hasonló arányban fordul elő, míg a levelező tagozat hallgatóinál ez az arány jelentősen módosul a szakközépfelsőfokú felé (53,9%).
9. A **hallgatók negyede** (22%) már rendelkezik **felsőfokú képzettséggel.** Ez döntő részben **Ba/BSc** vagy hagyományos főiskolai képzés során szerzett diploma.
10. Intézményi szinten 10 % feletti azok aránya (az **RTK** ettől lefelé eltér egy kicsit), akik **jeles tanulók**, és 43-61% feletti azon hallgatók aránya, akik jó érdemjeggyel rendelkeznek. A **levelező tagozatos hallgatók rosszabb tanulmányi átlageredménnyel rendelkeznek, mint a nappalisok.**
11. Jelenleg a hallgatók 2,9 %-a tanul valamilyen egyéb szakon is döntő részben **BA/BSc**, illetve felsőfokú szakképzésben. Intézményi átlag feletti a **NETK-**n (9,1%) **KTK-** n (3,1%) tanuló hallgatók aránya és az míg az átlagtól elmarad a **HHK** (1,8%) és az **RTK** (1%), eredménye is. A tagozat szerinti megoszlások ebben a kategóriában is eltérőek, a nappalisok 4,3 %- a más szakon is tanul, ugyanez a levelezősök esetében csak 1,5%.
12. A **továbbtanulási elképzelésekben** leginkább a **mesterképzés** szerepel. Ezen belül a válaszolók nagy része (33,5%) választaná az egyetem falain belüli képzést, de jelentős azok aránya is, akik máshol próbálkoznának (10,1%). A hallgatók 11,4 %-a tervezi, hogy a **NKE doktori iskoláiban** tanul tovább.
13. Az egyetemi tanulmányok finanszírozására a **hallgatók 9%-a a diákhitelt** választotta. Az egyetemi átlagtól eltérnek az egyes karok eredményei, a **HHK** és az **RTK** hallgatói kisebb arányban, míg a **KTK** és **NETK** hallgatói nagyobb arányban vették igénybe ezt a lehetőséget
14. Az **angol** és **német** nyelv uralja az egyetem hallgatóinak nyelvi orientációját. A többi világnyelv ismeretének hiánya közel azonos eredményeket mutat (59,7%-70,9%).

15. A NETK hallgatói vesznek részt nagyobb arányban **külföldi tanulmányutakon** (18,2%), Őket követi a HHK (5,3%) a KTK (3,5%), majd az RTK (2,3%).
16. A **legnépszerűbb fogadó országoknak** Németország, Franciaország, Ausztria, Lengyelország és Olaszország bizonyult.
17. A **NETK** részéről a legnagyobb azon hallgatók aránya, akik **külföldön** szeretnék **munkát** vállalni (36,4%), ez összhangban van azzal, mely szerint a nyelvtudás is ezen a karon a legmegalapozottabb. A **HHK** hallgatóinak magas aránya (22,1%) a külföldi munkavállalásnál elsősorban a misszióknak köszönhető. A **KTK** és a **RTK** hallgatóira kevésbé jellemző attitűd a külföldi élet.
18. Az intézmény aktív hallgatóinak több mint kétharmada (64,6%) **dolgozik** rendszeresen valamilyen formában, amely nagyon magasnak tűnik.
19. A jelenleg dolgozó **hallgatók munkaviszonyának** jellegét tekintve dominál az állandó jellegű és határozatlan időtartalmú munkaviszony (80,3%). Egyetemi hallgatókra jellemző módon a diákmunka következik (10,9 %), majd a meghatározott időtartalmú (4,5%), az alkalmi munkalehetőség (2,6%), és a megbízás jellegű (1,7%).
20. A **hallgatók** alapvetően **optimisták a jövőbeli elhelyezkedési esélyeiket** illetően, és meg vannak elégedve a saját szakmai lehetőségeikkel, hiszen elenyésző arányban (2,2%) mondták azt, hogy más szakterületen próbálnák ki magukat.